

(Dân trí) - Chuyến đi của Tổng thống Mỹ đến Nga đã diễn ra đúng như dự đoán của giới phân tích: có thành công - vì đã tháo gỡ bớt các nút thắt vướng mắc trong quan hệ Nga-Mỹ, nhưng thì u đút phá - vì mọi sự gần gũi nhau mới đang là ở từ “cam kết”.

Tổng thống Mỹ Obama trong cuộc gặp với Thủ tướng Nga Putin hôm qua.

Tổng thống Mỹ Obama đã nỗ lực nâng tầm quan hệ song phương với một loạt thỏa thuận chung ký sau cuộc hội đàm với người đồng cấp Dmitry Medvedev.

Ông Obama cũng đã có cuộc gặp - theo lời mời quan chức Mỹ, là "rất cởi mở và thu hút sự chú ý", với Thủ tướng Nga Vladimir Putin trong nỗ lực phá vỡ những rào cản giữa hai bên, mặc dù cả hai thừa nhận vẫn còn một đống vướng mắc.

Phát biểu trước các sinh viên Nga tại một buổi lễ tiếp nghiếp của Trường Kinh Tế Moskva, Tổng thống Mỹ nói rằng lý thuyết cho Chiến tranh Lạnh cho rằng Mỹ và Nga chỉ có thể tồn tại trong một cách để ngăn chặn tranh giành quyền lợi lẫn nhau là sai lầm. Ông Obama cũng đã có cuộc tiếp xúc với người dân Nga.

Kết quả đầu tiên phải kể đến trong chuyến đi của ông Obama là việc ông rút thụt một bước những bước đi là thỏa thuận khung cho một hiệp ước mới thay thế Hiệp ước cắt giảm vũ khí chiến lược (START I) có thể cho Chiến tranh Lạnh - một biểu tượng cho thành công của chuyến đi “điều chỉnh quan hệ” Nga-Mỹ. Nhưng để tiến tới một thỏa thuận cụ thể thay thế START I là cả một quá trình và nhiều gian nan với cả hai nước.

Nhiều lý do khiến giới phân tích nhận thấy hai cũng khó mà hoàn thành được văn bản trong tháng 12/2009 - thời điểm START I hết hiệu lực. Điều này, nếu xảy ra, sẽ đáng nghĩa với thế giới

là hai nßc chßa có đt phá gì trong quan hß song phßng.

“Thành công không đt phá” thß hai là dù nß lßc cßa Nga đt tß đßu kißn cßt gißm thêm đßu đßn hßt nhßn vßi vßn đß trißn khai tßm chßn phòng thß tên lßa cßa Mß tßi Ba Lan và Cßng hoà Séc đßng nhß không thu đßc kßt quß, nhßng nhßng tuyên bß cßa ông Obama cho thßy lßp trßng cßa Mß vß vßn đß này đã có nhßng thay đßi quan trßng.

Tßng thßng Mß đã cam kßt cßn nhßc mßi quan ngßi cßa Nga vß vßn đß tßm chßn phòng thß tên lßa và tôn trßng lßi ích cßa Nga ß không gian hßu Xô Vißt - nhßng lßi lß đã đßu hßn quyßt tâm cßa ngßi tißn nhißm George Bush khi đß cßp đßn hß thßng đã đßc trißn khai này và vßn đß gia nhßp NATO cßa hai nßc thußc Lißn Xô cũ là Gruzia và Ukraine. Ông Obama cũng đßng ý ký vào “hißp ßc rằng bußc vß mßt pháp lý” đß thay thß hißp ßc START I đßc ký năm 1991 - hành đßng nßa không cùng chißu vßi lßp trßng cßa Bush.

Hai bên đã rßt khéo léo khi đß cßp đßn nhßng bßt đßng còn tßn tßi, trong khi lßi không đß cßp đßn phßng cách gißi quyßt cß thß nhßng trßngßi này vßi quan hß song phßng. Trong cußc hßp báo chung tßi đßn Kremlin, Tßng thßng Nga Medvedev và ngßi đßng cßp Mß đã đß cßp đßn nhßng khía cßnh còn gây chia rß gißa hß - nhß vißc Nga phßn đßi kß hoßch cßa Washington trißn khai tßm chßn phòng thß tên lßa ß châu Âu, vißc kßt nßp Ukraine và Gruzia vào NATO và vißc Mß khßng đßnh tính toàn vßn lãnh thß cßa Gruzia. Các vßn đß này chßc chßn đã đßc hai bên thßo lußn, nhßng cß hai cùng không đß cßp đßn kßt quß sau cußc hßp.

Hai bên đã cùng tuyên bß quyßt tâm gác lßi nhßng bßt đßng và tßp chung gißi quyßt các vßn đß tình trßng phß bißn vũ khí hßt nhßn - nhßng vßn đß mà hai bên đß dßng đßt đßc sß đßng thußn mà không cßn chuyßn hßng các ßu tiên trong chính sách đßi ngoßi lâu nay cßa mßi nßc. Ông Obama nói: “Có thß chúng tôi sß không đi đßn chß đßng ý vß tßt cß mßi vßn đß, nhßng tôi nghĩ rßng chúng tôi có thß có thái đß tßng kính và hßi ý vßi nhau, phßc vß lßi ích cho cß nhßn dân Mß lßn nhßn dân Nga”. Tuy nhiên, nhà lãnh đßo Mß cũng xác đßnh rõ rßng trong khi đi tìm mßt quan đßm chung, ông sß không gßt qua mßt bên nhßng nguyên tßc mà ông cho là quan trßng. Nhßng vßn đß hai bên đß dßng đßt đßc sß đßng thußn mà không cßn chuyßn hßng nhßng ßu tiên trong chính sách còn bao gßm vißc Nga cho Mß mßn không phßn đß chß quân đßn Afghanistan, hai bên nßi lßi các hoßt đßng hßp tác quân sß Mß-Nga (bß đßng bằng sau cußc xung đßt ngßn năm 2008 gißa Nga và Gruzia), thißt lßp mßt uß ban chính phß chung mßi và trao đßi thông tin vß tù nhßn chißn tranh.

Dù vßy, gißi chuyên gia cho rßng không gißi quyßt đßc mßi vßn đß, nhßng tißn bß trong gißi giáp có thß cho phép Mß và Nga đßt nßn tßng cho sß tin cßy lßn nhau đß theo đó, hai nhà lãnh đßo có thß gißi quyßt nhßng bßt đßng mßi. “Nhßng gì chúng tôi có thß làm giß đây là tăng cßng tin cßy gißa chính phß hai nßc đß nßu xßy ra mßt cußc khßng hoßng gißng nhß cußc xung đßt năm ngoái ß Gruzia, chúng tôi có thß sßn sàng đßi phó tßt hßn”, ông Sergei Karaganov, ngßi đßng đßu Hßi đßng Chính sách Đßi ngoßi và Qußc phòng Nga, nói.